

F. H. CH. JOTHMANN, *De Bijbel in de loop der eeuwen*. Kampen, J. H. Kok N.V., 1954, 43 bls. Prys 95 cent.

Hierdie werkie geskryf vir gebruik op skool, kategesasie en jeugvereniging is besonder smakelik versorg met uiters insiggewende illustrasies oor die geskiedenis van die Bybel as geskrif en boek. Die stof is oor sewe hoofstukkies verdeel en dit sluit af met 'n lys van vrae vir herhaling van die geleerde. Die gegewe informasie is in hoofsake juis. 'n Paar opmerkings mag dien as bewys van belangstelling in die inhoud. Dat ons van „kanon” sou moet spreek i.p.v. kanon bedoel die skrywer tog nie bl. 6? Is daar nie enigsins teenspraak as ten opsigte van die kanon van die O.T. gesê word: Het is alsof God ons opzettelijk onkundig heeft gelaten (aangaande tyd en wyse van samestelling) en ons duidelik laat zien dat het Zijn werk en geen weldoordachte mensendaad is” (bl. 9) terwyl op bl. 13 aangaande de kanon van het N.T. verklaar word dat God die hand van die mens daarby gebruik het en ons blykbaar dankbaar moet wees dat ons daarvoor soveel gegewens kan versamel. By die hoofstuk oor die ontstaan van die O.T.-iese kanon mis mens enige verwysing na die LXX en Apokriewe boeke (bl. 9); op dieselfde bls. klink vreemd: „De eerste Christenen hadden natuurlijk als „Heilige Schrift” hoofdzakelijk het O.T.”; die skrywer bedoel met „hoofdzakelijk” tog nie dat hulle daarby ook apokriewe en pseudepigrafe e.d. as H.S. gebruik het (o foei!)? By die Bybelskrywers aangaande wie se persoon en boek ons „iets meer” weet (bl. 13) sou in elke geval Jeremia genoem moes geword het (bl. 14, Jer. 26:2 en 23 moet wees 36). Die kleitablet met gedeelte van die Babiloniese sonvloedsverhaal het vir sover ek kan uitmaak op sy kop tereg gekom. Dat een van die Jesaja-rolle by die Dooie See gevind na veel omswerwings in die Ver. State tereg gekom het en die ander hom in die Siriese St. Markus-klooster in Jerusalem bevind (bl. 15) gee die lotgevalle nie tot datum weer nie. Bl. 16 en 17 moet Ben Asjar Ben Asjer gelees word. Is daar werklik „ongeveer 1600 handschriften van kerkelijke boeken met grote letters uit het N.T.” (bl. 18)? Op bl. 24 by die voorbeeld van 'n psalmboekuitgaaf in twee tale bo mekaar, sou duidelikhedshalwe gesê kon geword het dat dit

in Nederlands en Frans só sou gelyk het (anders dink die argelose leser dat „J'ai lu mon livre" Latyn is). Bl. 25 tussen Alexander en Makkabeeën moet 'n komma staan. Word die taal van „Wales" in Nederlands „het Wales" genoem (bl. 34)? Dan verkies ek die Afrikaanse „Wallies" ver. Van „Losi" as taal van „de negers in Basoetoland en Noord-Rhodesië" is hier ter plaatse niks bekend. Dit is nogal vererend vir die Hervormde Kerk dat op die plaatjie (bl. 36) van die oorhandiging van die Nieuwe Bijbelvertaling deur die voorsitter van die Nederl. Bijbelgenootskap, Prof. Grosheide die ongenoemde Dr. W. J. de Wilde aangedui word as „de Kerken". Ook origens veel lof vir hierdie klein maar nuttige en aantreklike werkie, wat veral feilloos en op die hoogte van die tyd gehou sal moet word.

B. GEMSER.

10 Desember, 1955.